

Από τον Ηρόδοτο στον Αυξεντίου: Αρχαίοι ιστορικοί και η διαμόρφωση του εθνικού λόγου της ΕΟΚΑ στον έντυπο και ψηφιακό λόγο

Η εισήγηση εξετάζει τον ρόλο των αρχαίων Ελλήνων ιστορικών –του Πλουτάρχου, του Ηροδότου, του Θουκυδίδη, του Πολυβίου και του Διόδωρου Σικελιώτη– ως θεμελιωδών πηγών που, μέσω της κλασικής παιδείας και της εθνικής αφήγησης, επηρέασαν τη ρητορική, τη νοσηματοδότηση και το συμβολικό εκτόπισμα του Αγώνα της ΕΟΚΑ (1955–1959). Οι αξίες που εξυμνούν οι ιστορικοί αυτοί –όπως η φιλοπατρία, η ανδρεία, η αυτοθυσία, η εθνική αξιοπρέπεια– μεταπλάστηκαν στον ιδεολογικό λόγο της ΕΟΚΑ και αναδύθηκαν σε προκηρύξεις, ποιήματα, επιτάφια και πανηγυρικούς λόγους της εποχής. Η αναφορά στους Μαραθωνομάχους, στους 300 του Λεωνίδα ή στη θυσία του Αίαντα αποτέλεσε κεντρικό μοτίβο της εθνικής αφήγησης.

Η πρωτοτυπία της παρούσας έρευνας βρίσκεται στην ταυτόχρονη ανάλυση: α) της πρόσληψης των αρχαίων προτύπων στα κείμενα της περιόδου 1955–1959 (π.χ. προκήρυξη της 1ης Απριλίου, ποιήματα για τον Αυξεντίου), και β) της διακειμενικής τους επανεμφάνισης στη σύγχρονη ψηφιακή σφαίρα: σε ιστολόγια, άρθρα, ανθολογίες, podcasts, εκπαιδευτικά βίντεο και επετειακές αναρτήσεις σε κοινωνικά δίκτυα. Στο επίκεντρο βρίσκεται η ερώτηση: πώς "γίνονται social" οι ιστορικοί του παρελθόντος στο σήμερα;

Οι πηγές περιλαμβάνουν τόσο τα αρχαία ιστορικά έργα όσο και κείμενα της περιόδου του Αγώνα, αλλά και σύγχρονα ψηφιακά τεκμήρια (ιστολόγια, ψηφιακές ανθολογίες, ειδησεογραφικές πηγές, δημόσιες αναρτήσεις), τα οποία αποδεικνύουν τη διαρκή επανανοσηματοδότηση της αρχαιότητας ως συμβολικού κεφαλαίου στην κυπριακή πολιτισμική μνήμη και ταυτότητα.